

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

איש לרעהו

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

שבת קודש א אב תשפ"א: הדלקת נרות: ירושלים 7:12 תל-אביב: 7:28 חיפה 7:20 מוצאי שבת: ירושלים: 8:29 תל-אביב: 8:32 חיפה: 8:33 ר"ת: 9:04

פרשת מטות מסעי

"ככל היוצא מפיו יעשה"

היוצא מפיו יעשה...

הגאון רבי עזריאל הילדסהיימר זצ"ל היה מקורב לרשויות השלטון בברלין ונערץ עליהם. הוא ניצל זאת למען שתדלנות לעת הצורך, להעביר את הגזירות הרעות שגזרו על בית ישראל.

באחד הימים הגיע שליח מקהילה רחוקה ובפיו בקשה דחופה ששלחו אנשי הקהילה כי יואיל רבי עזריאל בטובו למחר אל השר הממונה, לחלות פניו ולהפעיל שתדלנותו להסיר מעליהם גזרה קשה שנגזרה עליהם.

הבקשה הדחופה נזדמנה לפתחו בדיוק בשבת קודש, ולנוכח הסכנה היה צורך לפעול מידית אף בעיצומה של יום השבת. חבש רבי עזריאל מגבעתו, עטה את גלימתו הרבנית, והזדרז לבית השר ביום השבת לפעול לטובת אחיו היהודים.

רבי עזריאל היה נוהג לעשן סיגריות, שכן בתקופתו עדיין לא נודע דבר הרופאים שהסיגריות מזיקות ויש לאוסרם עפ"י ההלכה. והנה כאשר הופיע בשבת בפני השר, כיבדו הלה בסיגריה משובחת...

רבי עזריאל חשש להשיב פני השר ריקם כדי שלא לעורר כעסו ועל כן השיב לו על אתר: "האם אינך יודע שאינני מעשן כלל ועיקר?! שמע השר והשיב את הסיגריה למקומה, ורבי עזריאל שוחח עמו על ענין אותה קהילה.

ואולם מאותה פגישה, פסק רבי עזריאל מלעשן. הוא החליט כי עליו לעמוד בדיבורו ולקיים "לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה!" ומכח הדיבור שהוציא מפיו שאינו מעשן, לא הכניס יותר סיגריה לפיו כל ימי חייו!

הלמות עמלים ח"ב

"מוצא שפתיך תשמור"...

סיפר הגה"צ רבי רפאל לוי זצ"ל: פעם הוצרך הגאון רבי יוסף דוב סולובייצ'יק זצ"ל (הבית הלוי) לעשות ניתוח בגבו. אך התנגד לקחת סם המרדים. אמרו לו הרופאים, לא נוכל להסכים ללא הרדמה, שכן אף אם יצליח לא לזוז, אבל מתוך הכאבים עלול לזעוק ולבלבל את הרופאים. ויכול לצאת קילקול ח". הבטיח להם כי לא יצעק!

התחילו הרופאים בביצוע הניתוח. שקט מוחלט שרר. רבי יוסף דוב לא פצה פיו, עד שחשבו הרופאים שהוא התעלף ולכן שותק. שאלוהו אם יש לו כאבים, והשיב שכן. חזרו ושאלוהו: "א"כ מדוע אין אתה צועק? השיב להם: "הלא הבטחתי לכם שלא אצעק ועלי לקיים מוצא פיו!"

תפארת רפאל

להיות נאמן בדיבורו ולקיים הבטחות שהוציא בשפתיו [אף שלא בתורת נדר]!

נלמד מהפסוק: "לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה" (פרק ל-ג)

וכתב השל"ה הק': לכאורה "ככל היוצא מפיו יעשה" מיותר [אחר שכבר כתב "לא יחל"]! אלא מכאן תוכחת מוסר לאדם שיהיה נאמן בדיבורו וישמור מוצא שפתיו אף שלא היה בדרך נדר ולא היה מחוייב בדברים. כענין שאמר משה רבנו לבני גד וראובן "והיוצא מפיכם תעשו". ופירש רש"י, שקיבלתם לעבור למלחמה עד כיבוש וחילוק.

דברי חז"ל שלפנינו מלמדים עד כמה חמור בעיני הקב"ה מי שאינו מקים את נדרו, וכך אמרו חז"ל (במדרש תנחומא-וישלח): אמר רבי ינאי, הנודר ואינו משלם פינקסו מתבקר לפני הקב"ה ואומר היכן פלוני בן פלוני שנדר נדר ביום פלוני.

בא וראה, כשהלך יעקב לארם נהרים מה כתוב שם? "וידר יעקב נדר לאמר..." השיבו [הקב"ה] על כל דבר ודבר, הלך ונתעשר ובא וישב לו ולא שילם את נדרו, הביא עליו את עשיו ובקש להרגו, נטל ממנו כל אותו דורון "עייזים מאתים"... לא הרגיש [יעקב] על מה באה עליו הצרה הזו, הביא עליו המלאך ורפש עמו ולא הרגו, שנאמר "ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו" זה סמאל שרו של עשיו... כיון שלא הרגיש, באת עליו צרת דינה שנאמר "ותצא דינה", כיון שלא הרגיש באת עליו צרת רחל שנאמר "ותמת רחל ותקבר"...

ממשיכים חז"ל ואומרים במדרש: אמר הקב"ה, עד מתי יהא הצדיק הזה לוקה ואינו מרגיש באיזה חטא לוקה, הריני מודיעו שנאמר "ויאמר אלוקים אל יעקב קום עלה בית אל ושב שם"... אמר לו הקב"ה, לא הגיעוך הצרות האלו אלא על שאחרת את נדרך, אם אתה מבקש שלא יגיעך עוד צרה "קום עלה בית אל ועשה שם מזבח", לאותו מקום שנדרת לי שם נדר "אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר".

והיה אומר הגרי"ש אלישיב זצ"ל, שיש ללמוד מדברי חז"ל אלו מוסר-השכל נוקב, לכל אדם שמגיעים אליו צרות רבות ורעות רח"ל ובדרך נס ניצל מהם, ואז מודה הוא להקב"ה ונודר נדרים מתוך הודיה והכרת הטוב על כל הטוב אשר גמלוהו שחילצו ממצוקותיו, ולא חס ולא מרגיש שכל מה שהגיעו זה בעצם מאותה סיבה שנדר נדרים בעבר ואיחר מלשלם, והוא בסיכלותו מנסה לתרץ עצמו שהמצוקות שהטרידוהו הם שעייבבוהו מלשלם נדריו, ולא שם אל לבו שההפך הוא הנכון: בגלל שאיחר מלשלם נדריו לכן באו עליו הצרות וטרדוהו.

עלון "איש לרעהו" פרשת מטות-מסעי הוקדש לעילוי נשמת האשה החשובה מרת דאלא נחמה בת ר' שמואל משה מנדל-פישר ע"ה

שיום היאהרעייט חל ביום ד מנחם אב

הוקדש ע"י הילדים משפ' אסתר בילדר-בני ברק, משפ' מרדכי מנדל-וינה, משפ' יצחק פישר-פתח תקוה, משפ' יפה הרשקוביץ-נחלים

להשמור בכל דיבור שיהיה בו רק תועלת וברכה לו ולזולתו, ולא נזק ח"ו!

נלמד, בדרך דרש ורמז, מהפסוק: "לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה" (פרק ל-ג)

ומובא בשם האר"י ז"ל (ליקוטי תורה - פר' עקב) לבאר: "לא יחל דברו" - לא יעשה דיבורו חולין וזול, אלא ייקר כל דיבור היוצא מפיו. שכן כל דיבור פועל גדולות ונצורות בעולמות עליונים לטוב או למוטב. אם דיבוריו טובים וטהורים משפיע רוחניות וקדושה. בורא בהם סגורים. ואם ח"ו דיבוריו רעים ואסורים, פועל בסט"א ח"ו. נברא מהם מלאך רע ומשחית המקטרג עליו תמיד. זהו שנאמר: "ככל היוצא מפיו" - למטה "יעשה" למעלה.

מספרים חז"ל בגמרא (גיטין לה) על אלמנה שבאה לגבות כתובתה בפני רבה בר רב הונא. אמר לה רבה שאינה יכולה לגבות כתובתה משום שלדעת רב לא גובים כתובה לאלמנה, מן התומים [שמא כבר קיבלה חלק ממנה]. ביקשה מזונות, אמר לה רבה שהפסידה גם מזונותיה לדעת שמואל ש"התובעת כתובתה בבית דין אין לה מזונות".

בעסה עליו האלמנה על כך שפוסק לה גם כמו רב שאין לה כתובה וגם כמו שמואל שאין לה מזונות והוציאה מפיה לשון קללה שיהפך כסאו [היינו שיפול מגדולתו]. חששו בית דין מקללתה, מה עשו? הפכו את כסאו של רבה בר רב הונא וחזרו וזקפוהו, כדי שתתקיים הקללה בפעולה זו... אך למרות זאת, אומרת הגמרא: "לא איפרק מחולשא [=זה לא עזר לו להנצל מלבוא לידי חולין].

הנה כי כן, ניתן ללמוד מכאן עד כמה החשיבו חז"ל כל מילה של פורענות היוצאת מפיו של אדם, ובמיוחד כשמדובר באנשים שבזרי לב כאלמנה ויתומים, וייחסו לכל מילה כח השפעה עצום עד צריך לנקוט בפעולות שונות כדי להנצל מהשפעה זו.

רבי יהודה החסיד ז"ל כתב בספר חסידים (סימן תקמב): "לא יוציא אדם דבר מפיו, אלא אם כן יודע שרצון הבורא בדבר, ואז 'ותגזר אומר ויקם לך'".

וביאר כ"ק האדמו"ר מאו"רוב - רבי משה יחיאל הלוי אפשטיין זצ"ל (בספרו באר משה) משום שבכח שמירת הדיבור זוכה להיות בעלים עליו, עד שכל דיבור שיוצא מפיו מתקיים, וזה ענין תורה שבעל פה. לא אומרים "תורה שבפה" אלא ש"בעל פה" לרמז על כך שלומד התורה חייב להיות אחראי ואדון לפיו, שלא יהיה מופקר, ואז זוכה למעלת תורה שבעל פה.

על כן צריך החכם זהירות יתירה בדיבורים שיוצאים מפיו, שכל דבר היוצא מפיו אפילו שלא בכונה, מתקיים. וכפי שאמרו בגמרא (כתובות כג.) "היה כשגגה שיוצאת מלפני השליט" ונשבו בנותיו דמר שמואל עיי"ש. אף שבוודאי לא התכוון חלילה לקללה, ובכל זאת כיון שיצא מפיו אירע שנישבו.

ומכאן נבין - כותב האדמו"ר מאו"רוב - מה שאמרו חז"ל (כתובות עד): "חכם עוקר הנדר מעיקרו". והיינו, מכיון שכל מעלת הנדר נובעת מחשיבות הדיבור שהרי "ככל היוצא מפיו יעשה", לפיכך החכם ששפתותיו הם בשמירת הדעת ובזהירות הדיבור, יש בכוחו לעקור את הנדר מעיקרו ולבטלו.

ומכאן גם נובעת יכולתו של החכם לבטל את הגזירות מישראל. ולכן אמרו בגמרא (ב"ב קטז.): כל שיש לו חולה בתוך ביתו, ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים. לפי שבכח החכם לכפר ולהמתיק הדין.

"ותגזר אומר ויקם לך..."

באחת המחזות החליט הכומר להביא כליה על פרנסתו של יהודי שהחזיק בית מרוח. מה עשה? הוא הטיף לערלים שומעי ליקחו שיחדלו ממנהג השתיינות. מזימתו הצליחה ופרנסת המוזג היהודי הידלדלה. פנה היהודי לרבו **כ"ק האדמו"ר מסיגעט (בעל ה"ייטב לב")** ותינה בפניו את צרתו.

אמר לו הרבי: "בורא נפשות רבות" - אלה אומות העולם שאינן כנפש אחת באחדות, כמו בני ישראל, אלא הם נפשות רבות ומפוזרות. "וחסרונם" - הקב"ה ברא אותם שיהיו חסרים וירגישו צורך לשתות ללא הרף. "על כל מה שבראת" - מפני כך בראם "להחיות בהם נפש כל חי" - את בני ישראל שהם באחדות בנפש אחת. ואם בני ישראל נהנים משתייתם, יש לגויים האלו קיום, ואם אינם מפרנסים את ישראל ביי"ש למה להם חיים?!"

לא חלפו שלושה ימים עד שפרצה מגיפה במחוז. איש לא ידע מה מקור התחלואה עד שקבע הרופא שהחולי נובע מתוך שהיו רגילים לשתות לשכרה, ומשחדלו לשתות, גופם אינו שורד. מיהרו הגויים וחזרו לשתות אצל היהודי ופרנסתו חזרה להתרבות.

הלמות עמלים ח"ב

"ברית כרותה לשפתיים..."

חיבורו הידוע של הגאון **המלבי"ם** זצ"ל "אמצעות החיים" על שו"ע או"ח, יצא לאור רק חלק ראשון (עד אמצע הלכות תפילין). תלה זאת המלבי"ם במשפט שיצא מפיו של **החתם סופר**, וכמעשה שלפנינו:

כאשר ביקר המלבי"ם בפרשבורג, עלה לבית הכנסת הגדול בשבת בשעת רעווה דרעווין. באותה שעה ישב החתם סופר עם תלמידים בסעודה שלישית. והנה בלי משים, עמד המלבי"ם במקומו של החת"ס. כשהגיע החת"ס לתפלת מעריב, ראה את המלבי"ם עומד במקום מושבו, חרד המלבי"ם וביקש לפנות את המקום. אך החת"ס מיהר ואמר לו: "השארו לעמוד במקומכם!"

מאז - סיפר המלבי"ם - "נשאר במקומו" ולא הצליח להמשיך הלאה במלאכתו ולסיים חיבורו על השולחן ערוך.

הגדת החת"ס

צדיק גוזר...

בחור צעיר נכנס לביתו של הגה"צ **רבי ישראל אבוחצירא - הבבא סאלי** זצ"ל, והסביר במבוכה לבני הבית את בעייתו: אין לו תאבון כלל באכילתו. די לו בפרוסה אחת של לחם לכל היום. תאבוננו הוסר ממנו. והוא מאבד ממשקלו והכל החלו דואגים וחוששים לשלומו.

שמע הבבא סאלי את טענתו של הבחור באמצעות המשמש. ואמר בבת שחוק: "חוששני שאם אברכהו יתחיל לאכול ללא הפסקה". אולם הבחור ביקש את ברכתו. ואכן הבטיח לו הבבא סאלי כי מיד כשיבוא לביתו ייוכח כי תאבוננו חזר אליו.

לאחר ימים אחדים חזר אותו בחור בדחיפות לבבא סאלי וטען כי ברכתו של הבבא סאלי התקיימה במלואה וכי הוא לא חדל מלאכול! בבוקר אוכל ארוחה בישיבה ועוד קצת בבית אחרות. בצהריים שוב אוכל ארוחת צהריים בישיבה ולאחר מכן עוד ארוחה בבית אחרות. ואז שוב בשעות הערב שתי ארוחות. ונפשו בבקשתו: "או שיברכני הצדיק שאנהג ככל האדם בדרך האמצע או שאשוב למצבי הקודם. כבר עדיף שאהיה חסר תאבון מאשר זללן..."

כששמע הבבא סאלי את בקשתו של הבחור שרוצה להתברך להיות ככל האדם, הבטיח לו שמעתה יהיה ככל האדם. וכך הוה. **הבבא סאלי**

"היוצא מפיו" - יעשה הקב"ה

הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל הבחין באחד הימים שאשתו הרבנית נתקפה באירוע מוחי רח"ל, ולא יכלה לדבר. מיהר והזעיק עזרה. הגיעו לקחתה לבית הרפואה. אך לפתע אמר להם רבי יעקב: "המתינו חמש דקות!"

הם לא הבינו מדוע להמתין הרי במצב כזה כל רגע יקר מפז. בכל זאת הפציר בהם להמתין. בנתיים מיהר ורץ אל הגאון **רבי חיים קנייבסקי** שליט"א ואמר לו: "אשתי הפסיקה לדבר!"

אמר לו רבי חיים: "מה זה הפסיקה לדבר? אשה צריכה לדבר!" ליותר מזה לא נצרך רבי יעקב. הוא מיהר חזרה לביתו, ומצא שאשתו התאוששה ושבחה לדבר....

דברי שיח

לקרב את החוטאים ואת הנחשלים – להדריכם ולכוונם לדרך האושר שבחיי תורה ומצוות!

נלמד מהפסוק: "והקרייתם לכם ערים ערי מקלט תהיינה ונס שמה רוצח מכה נפש בשגגה" (פרק לה-יא)

לומדים מפסוק זה – אומר בעל חידושי הרי"ם – כיצד יש לנהוג עם אדם כזה שנכשל בעבירה חמורה, וכעת הריהו נרדף, ונפשו מרה עליו על שהרג נפש בשוגג, וכאילו אינו מוצא לו מקום בעולם. שאז מאיר לו הקב"ה פנים ואומר לו: "ושמתי לך מקום" – עדיין לא אבדה תקוותך. יש לך אכסניה בה תנצל מרודפי נפשך. בדרך זו גם עלינו לנהוג: לתת סיכוי ותקוה טובה לחוטאים. לא להתייאש מהם, לא להרחיקם ולעזבם בדרךם הקלוקלת. אלא לקרבם, להדריכם ולכוון להם את הדרך העולה בית ה'.

מארגון "לב לאחים" הופנתה שאלה להגרי"ש אלישיב זצ"ל: האם יש ענין להשקיע ולעסוק בקירוב קבוצת חילוניים שידוע עליהם, כי הם מושחתים גדולים במדות, האם יש סיכוי לקרבם למוטב?

השיב הגרי"ש: גם את המושחתים ביותר יש חיוב לנסות להשיבם בתשובה, וכך מבואר להדיא בגמרא (נדרים לב.): "מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעבדו בניו למצרים מאתים ועשר שנים? אמר רבי יוחנן מפני שהפריש בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה, שנאמר "תן לי הנפש והרכוש קח לך". אברהם אבינו נתן לו, ואילו היה מעקבן אצלו, היה מכניסן תחת כנפי השכינה.

הוסיף הרב אלישיב ואמר לשואל: מה נראה לך, אנשי סדום היו להם מדות טובות!! וכי תאמרו שאין לדמות כי שם המקרב תחת כנפי השכינה היה אברהם אבינו, ואילו כיום מי המקרב? אבל, יש להשיב על כך, כי נכון שהיום המקרב הוא לא אברהם אבינו, אבל המתקרבים הם גם לא אנשי סדום אלא הנכדים של אברהם אבינו.

בשיחה שנשא פעם הגאון **רבי עובדיה יוסף זצ"ל**, עד כמה צריך להתאזר בסבלנות ואורך רוח כשבאים לקרב רחוקים, הביא את דברי חז"ל במדרש: פעם הגיע אדם זקן לביתו של אברהם אבינו, הכניסו אברהם בכבוד גדול, האכילו והשקו וניסה לדבר על לבו דברי אמונה בבורא עולם שהוא הבורא ומקיים את העולם בכל רגע. אך אותו זקן לא שת לבו. הוא הוציא את פסלו הקטן מכיסו והתחיל לנשקו ולחבקו.

אברהם אבינו לא התייאש וניסה שוב להסביר שאותם פסלים הם שטויות והבלים. אך הלה אטם אוזנו משמוע. אמר אברהם בלבו "נחכה למחר ואנסה שוב להשפיע עליו".

למחרת שוב האכילו אברהם ושוב ניסה לדבר על לבו להאמין וכו' אך שוב הוציא הלה את פסלו. אברהם לא היה מסוגל יותר לראות כך וסלקו מביתו. מיד נגלה אליו השי"ת ואמר לו: "אברהם, שמונים שנה אני מחיה ומכלכל, זן ומפרינס אדם זה וממתין שיכיר ויברך אותי ואתה התייאשת כבר לאחר שלוש פעמים שהאכלת אותו!?"

מיד יצא אברהם לחפש את אותו אדם במדבר. כשמצאו ביקשו שיחזור אליו והבטיח לו שיתן לו אכילה, שתיה ולינה, ולא ידבר איתו מאומה בענין אמונה. ואכן כך עשה.

לאחר כמה ימים חשב אותו זקן בלבו, "אברהם אבינו הגדול שבעניקים משרת אותו ודואג לו, וודאי שאמונתו היא אמיתית!" שבר את פסלו הקטן והתחיל להאמין בהשי"ת. וזה מלמדינו כמה סבלנות צריכים אנו בקירוב אחינו בית ישראל לדרך התורה והמצוות.

כוחה של דרשה אחת...

גם לאחר שתקפו את הגאון **רבי יהודה צדקה זצ"ל** חולאים קשים בערוב ימיו, לא שינה ממנהגו לשאת מדברותיו בקרב העם. שאלוהו: מדוע אינו חדל מכך כדי לשמור על בריאות גופו, אחר שנצטווה על ידי הרופאים להרבות במנוחה?

השיב הרב צדקה: "וכי אתם יודעים איזו אחריות אני מקבל עלי אם אנוח? וכי אפשר לדעת אלו תוצאות ישנן לדרשה אחת? הנה זה מקרוב בא אלי יהודי בעל חזות חרדית מובהקת, כשהוא מוקף בילדיו, זרע ברך ה', והוא מספר לי, שבעבר הלא רחוק היה חילוני גמור, אבל מהשפעת דרשה אחת שלי, בשכונת "קטמון", חזר בתשובה והציל עצמו, ואת כל בני ביתו מרדת שחת..."

וזאת ליהודה

"הכל שוה בשביל חיזוק יהודי אחד..."

הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א אושפז פעם בבית החולים "תל השומר" לצורך טיפול רפואי ושהה שם אף בשבת קודש. כאשר הגיע ה"אח" למדוד את חומו של ראש הישיבה במדחום דיגיטלי. ביקש רבי גרשון מדחום "כספית", שאין בו חילול שבת. האח המציא לו מדחום כספית. רבי גרשון מדד את החום ו"החביא" את המדחום כדי שהאח לא יכתוב את התוצאה בשבת.

לשאלתו של האח כיצד יוכל לדעת את התוצאות, השיב רבי גרשון "אל תדאג, תחזור במוצאי שבת ותשמע ממני את כל תוצאות המדידות שהיו במהלך השבת במדוייק". וכך היה. מיד בצאת השבת חזר רבי גרשון בפני האח את כל התוצאות בפרוטרוט.

מעשה זה פורסם בשבת במחלקה וגרם לקידוש ה'. אנשי אותה משמרת במחלקה ביקשו לשמוע מרבי גרשון דברי חיזוק, וכל זר שנכנס למחלקה נדהם לראות כיצד במהלך סעודת השבת יושבים הרופאים ואנשי הצוות של מחלקת "טיפול נמרץ" בתל השומר לשמוע דבר חיזוק והתעוררות מראש הישיבה.

בעקבות אישפוזו של רבי גרשון התעוררו גם בישיבות הקדושות לחיזוק בהתמדת התורה לרפואתו. כששמע על כך רבי גרשון הגיב: "עד עתה חשבתי על מה אירע לי כל זאת ומדוע נגזרה כל החרדה הזאת. אבל עכשיו, הכל היה שוה בשביל חיזוקו אף של יהודי אחד!"

הלמות עמלים – ח"ב

"והשיב לב אבות על בנים"...

מהפכת התשובה בצפון הארץ בדמותם של מאות רבות של בעלי תשובה ששבו לכור מחצבתם, נזקפת לזכות מסירותם של פעילי ערכים שהעומד בראשם היה הרה"ג **רבי יוסף זונדל פוגל זצ"ל**. הוא הגיע לרכסים וניהל את סניף ערכים בצפון. במקביל עמד בראש המתיבתא של "אור חדש". פעילותו העניפה נמשכה כארבעים שנה. לפנינו דוגמא אחת מיני רבים:

לאחר אחד הסמינרים שבו השתתף זוג מאחד הקיבוצים, התקשר הרב פוגל לבעל, והציע לו ללמוד עמו גמרא. הבעל הוכה בהלם ושאל: "מה, שיראו אותך נכנס אלי לביתי בקיבוץ?"! הוא חיפש דרך כיצד יוכל הרב פוגל להכנס בצורה עקיפה בחשיכה שח"ו לא יראו אותו אנשי הקיבוץ...

אך הרב פוגל לא נרתע, כאשר תמיד לנגד עיניו הסעיף בשו"ע: "ואל יבוש מפני המלעיגים עליו". הוא הגיע למפגש עם גמרא גדולה בידו בעיצומו של יום, צעד בקיבוץ בגאווה קבל עם ועדה עם הגמרא הגדולה לביתם. ראו בני הזוג כך ושמחו מאד.

בתום המפגש התעניין הרב פוגל האם עשו פדיון הבן לבנם. הם לא הבינו מה רוצה אבל לא הביעו התנגדות. הזמינם לביתו ברכסים כדי לערוך לבנם את פדיון הבן. כשהגיעו בני הזוג וראו שולחנות ערוכים היו בתדהמה. המוזמנים תושבי המקום קירבו בשמחה, ממש כמשפחה אחת.

למחרת חל ראש השנה, בני הזוג התארחו בביתו של הרב פוגל והתפללו בישיבה. זו להם הפעם הראשונה בחייהם שהשתתפו בתפלות ר"ה. כמוכן לאחר כל זה. עברו מהקבוץ לגור ברכסים. הבעל נכנס ללמוד שם בכולל, ביתם הפך לבית של תורה וילדיהם הקימו כולם בתים של תורה.

מתוך מאמר

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

סיפור ועוד סיפור...

לכבוד העלון הנפלא ביותר 'איש-לרעהו'

"הריני מתכבד לשלוח לכם סיפור ששמעתי מאמור"ר שליט"א.

* * *

אבי שיחי' עומד בראש כולל מכובד בעיר הקודש ירושלים ת"ו.

פעם הוא הגיע לאיזו שמחה, שם פגש מכר ותיק אותו כבר לא ראה מזה שנים רבות. הם התעניינו איש למעשיו ולשלומו של הזולת, והמכר גילה התעניינות מיוחדת בכולל שבראשות אבי.

בסוף השיחה אומר לו המכר: "אני מזמין אותך לבוא איתי הביתה - אני רוצה לתת משהו עבור הכולל".

בדרך-כלל הראש-כולל צריך לבקש לבוא לבית הנדיב, וכאן זה הפוך... יפה מאוד! למרות זאת לא היו לאבי ציפיות לתרומה משמעותית, הוא הבין שמדובר בסכום קטן כלשהו - אך זה כמובן לא מה שמנע ממנו מלבקר בבית המכר הוותיק.

כאשר הגיע לביתו קיבל תרומה בסך 1,000 דולר - סכום מכובד, מעל ומעבר למה שציפה לקבל. ולא עוד. המכר מזמין אותו לביקור נוסף: "תבוא אלי גם בשנה הבאה. אני רוצה להמשיך לתמוך בכולל שלך!"

* * *

הדבר נמשך כמה שנים. אבא מגיע לביקור, מקבל תרומה מכובדת של 1,000 דולר, ומוזמן לביקור הבא...

באחת השנים לא תרם האיש 1,000 דולר!

הוא פשוט העלה את הסכום ל-1,800 דולר...

ושוב, הדבר נמשך כמה שנים. אבא מגיע לביקור, מקבל תרומה מכובדת של 1,800 דולר, ומוזמן לביקור הבא...

* * *

בסוף הביקור האחרון אומר המכר הוותיק לאבא: "בטח אתה מתפלל מדוע אני תורם לך תרומה יפה מידי שנה - למרות שאני לא גביר כידוע. הסכום הזה הוא הרבה מעל סכומי הנתינות שלי - ואסביר לך מדוע אני נותן אותך:

"לפני שנים רבות, כאשר היינו בחורים, למדנו בישיבת 'מיר'. אתה ישבת במקום פלוני, ובכל פעם שעברתי על יד מקומך היית מחייך אלי ודורש בשלומי. הדבר נתן לי תמיד הרגשה טובה... השנים חלפו, וכאשר פגשתי אותך ושמעתי על הכולל שלך, התעוררו בי כל אותם זכרונות טובים. אמרתי לעצמי: אני

רוצה! מתחשק לי! לעזור לכולל...

"זו הסיבה שאני מתאמץ במיוחד, מעל הרגילות, לתמוך בכולל ככל שאני מסוגל" - -

בכבוד רב א.מ.ה.

* * *

"כדי שלא להותיר את הגיליון חלק" נביא בקצרה ממש סיפור מדהים שסיפר לאחרונה המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א.

משפחת פרל, רח' רפפורט ירושלים.
יום רביעי, י"ג תמוז תשפ"א

"אבי המשפחה שוהה בחו"ל, ואשתו חוזרת הביתה בערב כשהיא מותשת משהיית יום שלם מחוץ לעיר. מבחינתה הייתה פונה מיד לישון, אך היא ממתנה לבנים שיחזרו מהישיבה בשעה תשע וחצי.

הילדים מגיעים, והיא סוף סוף מרשה לעצמה לתת מנוחה לעצמותיה היגעות. אלא שאז: דפיקות בדלת. אוי, למי יש כח לפתוח! הילדים מציצים בקנקר ומגלים שמאחורי בדלת ניצבת אשה מוכרת, קשת-יום שבאה לשפוך את הלב... החליטו שלא לפתוח, אך האימא כבר שמעה את הדפיקות ודרשה לדעת מי שם... וכאשר שמעה במה דברים אמורים "סנטה" בילדים שחשבו לא לפתוח לה, ואילו הם "הגנו על עצמם" שכל כוונתם הייתה שלא להפריע את מנוחתה.

האורחת נכנסה, וזכתה למלוא תשומת-הלב כביכול מדובר בזמן וביום רגיל.

בימים בהם שהה האבא בחו"ל, ישנה אחת הילדות במיטה של אבא. לפתע הגיעה לאימא וסיפרה ש"יש נחש במיטה"! האימא הרגיעה אותה שבטח מדובר בלטאה, אך הילדה לא נכנעה: נחש - לא לטאה!

אחד הילדים נשלח לבדוק וחזר עם הבשורה: לא סתם נחש - נחש גדול!

אטמו את החדר והזמינו מיד לוכד נחשים. בינתיים יצאו להציץ דרך החלון שמא יבחינו בנחש? לחרדתם לא היה שייך לפספס אותו: הוא היה באורך המיטה כולה!

הלוכד הגיע ועדכן אותם שמדובר בנחש ארסי!

הווה אומר: השם-ירחם מה היה קורה אם האימא לא הייתה קמה לכבוד האורחת...

וכל מה שאדם עושה - רק לעצמו הוא עושה!

היית מעורב בסיפור שקשור לבין אדם לחבירו? שמעת ממקור ראשון?
ספר לנו עכשיו! פקס: 077-7671812 דוא"ל: ahavemet@012.net.il